

48388

İskender Bayhan
İstanbul Milletvekili
Emek Partisi Genel Başkan Yardımcısı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Işıkhân** tarafından Anayasanın 98, TBMM İç Tüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. **02.09.2026**

İskender Bayhan
İstanbul Milletvekili

İklim krizi nedeniyle daha sık, uzun ve şiddetli hale gelen sıcak hava dalgaları, çalışma yaşamında giderek büyüyen bir işçi sağlığı ve güvenliği sorununa dönüşmektedir. Aşırı sıcaklar iş kazaları, sıcak bitkinliği, sıvı ve mineral kaybı, kalp-damar ve böbrek hastalıkları başta olmak üzere ciddi sağlık riskleri doğurmaktadır. Buna karşın Türkiye'de, işin ağırlığı, nem, kıyafet ve koruyucu donanım kullanımı gibi etkenleri birlikte değerlendiren; belirli eşiklerin aşılması halinde üretim hızının düşürülmesini, ücretli molaların artırılmasını veya çalışmanın durdurulmasını emreden bağlayıcı ve özel bir düzenleme bulunmamaktadır.

Ford Otosan'ın Kocaeli'de bulunan Yeniköy ve Gölcük fabrikalarında çalışan işçilerin aktarımları, aşırı sıcakların yüksek üretim temposuyla birleşerek ciddi bir sağlık ve güvenlik tehlikesi yarattığını göstermektedir. Yeniköy Fabrikası'nda montaj hattının 72 saniyede, Gölcük Fabrikası'nda ise 98 saniyede bir araç üretecek hızda çalıştığı; sıcaklığın yükseldiği dönemlerde bant hızının düşürülmediği ve on dakikalık mola sürelerinin artırılmadığı belirtilmektedir.

Yeniköy Fabrikası'nda 710 ve J74 isimli iki hatta çalışan işçiler; üretim alanlarında yalnızca belirli bölgeleri etkileyen sabit vantilatörlerin bulunduğunu, J74 hattındaki havalandırmanın çalışmadığını, soğuk havluların sınırlı sayıda ve ancak talep edilmesi halinde dağıtıldığını, yoğun kullanım nedeniyle sebillerdeki suyun dahi soğumadığını ve geçmişte yapılan soda dağıtımının kaldırıldığını ifade etmektedir. Kaynak ve boya bölümlerinde ise üretimden kaynaklanan ilave ısı ile koruyucu tulum kullanma zorunluluğu, maruz kalınan sıcaklık yükünü daha da artırmaktadır.

Daha vahim olanı, 710 kaynak kapı hattında daha önce bulunan termometrelerin, işçilerin ölçülen sıcaklık üzerinden şikâyetle bulunmalarının ardından kaldırıldığı iddiasıdır. Çalışma ortamının sıcaklığını öğrenmek isteyen işçilere iş güvenliği uzmanı tarafından herhangi bir ölçüm verisi paylaşılmadan "çalışma ortamının uygun olduğu" cevabının verildiği aktarılmaktadır. İşçilerin maruz kaldıkları tehlikeyi ölçme ve bilme imkânlarının ortadan kaldırılması, incelenmesi gereken ciddi bir iddiadır.

Şirketin 2026 yılı ilk yarı faaliyet raporuna göre Ford Otosan'ın dönem sonu çalışan sayısı 31 Aralık 2025'teki 25 bin 2 kişiden 30 Haziran 2026 itibarıyla 24 bin 436 kişiye, saat ücretli çalışan sayısı ise 19 bin 963 kişiden 19 bin 468 kişiye düşmüştür. Aynı rapora göre ortalama saat ücretli çalışan sayısı, geçen yılın aynı dönemindeki 20 bin 677 kişiden 19 bin 791 kişiye

48388

İskender Bayhan
İstanbul Milletvekili
Emek Partisi Genel Başkan Yardımcısı

gerilerken toplam üretim yalnızca yüzde 3 azalmıştır. Dolayısıyla çalışan sayısındaki daralma, üretimdeki daralmadan daha yüksek gerçekleşmiş; kalan işçilerin üzerindeki üretim ve iş yükü ağırlaşmıştır.

Şirketin pazar koşulları, rekabet ve kârlılık gerekçeleriyle işçi sayısını azaltırken üretim hızını koruması; aşırı sıcakların yarattığı riski doğal ve kaçınılmaz bir durum olmaktan çıkarmakta, doğrudan doğruya işin örgütlenmesinden kaynaklanan bir işçi sağlığı ve güvenliği sorununa dönüştürmektedir. Şirketlerin rekabet ve maliyet hesapları, işçilerin yaşamından ve sağlığından üstün tutulamaz. 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu uyarınca değişen koşullara uygun önlem alınmasını ve risk değerlendirmesinin yenilenmesini sağlamak, gerekli denetimleri gerçekleştirmek ve ihlaller karşısında yaptırım uygulamak Bakanlığınızın sorumluluğundadır.

Bu bağlamda;

1. İşçilerin aktardığı ağır çalışma koşulları üzerine Ford Otosan'ın Yeniköy ve Gölcük fabrikalarında, önceden haber verilmeksizin, sıcaklığın ve nemin en yüksek olduğu saatleri ve bütün vardiyaları kapsayacak şekilde derhal işçi sağlığı ve güvenliği teftişi başlatacak mısınız? Teftişin tarihi, kapsamı, ölçüm sonuçları, tespit edilen eksiklikler ve uygulanan yaptırımlar kamuoyuyla paylaşılacak mıdır?
2. Yeniköy ve Gölcük fabrikalarında 2024, 2025 ve 2026 yıllarında Bakanlığınızca kaç işçi sağlığı ve güvenliği teftişi gerçekleştirilmiştir? Bu teftişlerde termal konfor, havalandırma, üretim temposu, mola süreleri ve işçilerin sıcaklık maruziyeti incelenmiş midir? Kaç mevzuata aykırılık tespit edilmiş, şirket hakkında hangi idari yaptırımlar uygulanmıştır? Bakanlığınıza bu konularda işçilerden, sendikadan veya iş sağlığı ve güvenliği kurullarından kaç şikâyet ulaşmıştır?
3. Fabrikaların montaj, kaynak, boya ve diğer üretim bölümlerinde; her vardiya ve çalışma noktası için sıcaklık, bağıl nem ve WBGT değerlerinin, yapılan işin ağırlığı ile kullanılan tulum ve kişisel koruyucu donanımlar da dikkate alınarak bağımsız ve yetkili bir laboratuvar tarafından ölçülmesini sağlayacak mısınız? Ölçüm sonuçlarının işçilerle ve çalışan temsilcileriyle paylaşılmasını, üretim alanlarına işçilerin görebileceği kalıcı sıcaklık ve nem ölçüm cihazları yerleştirilmesini zorunlu tutacak mısınız?
4. Yeniköy Fabrikası 710 kaynak kapı hattındaki termometrelerin, işçilerin sıcaklığa ilişkin şikâyetlerinin ardından kaldırıldığı iddiası Bakanlığınızca incelenecek midir? Termometreler kim tarafından, hangi tarihte ve hangi gerekçeyle kaldırılmıştır? İşçilerin maruz kaldıkları sıcaklık ve diğer risklere ilişkin ölçüm sonuçlarına erişiminin engellenmesi halinde sorumlular hakkında hangi işlemler yapılacaktır?
5. J74 hattındaki havalandırmanın çalışmadığı, diğer bölümlerde ise sabit vantilatörler ve sınırlı sayıda soğuk havlu dışında etkili bir önlem bulunmadığı iddiaları doğru mudur? Bakanlığınız sabit vantilatör, soğuk havlu ve içecek kartı uygulamalarını 6331 sayılı Kanun'daki risklerden korunma ilkeleri bakımından yeterli görmekte midir? Şirketten üretim alanlarının tamamını kapsayan havalandırma ve soğutma sistemleri kurması için süreli bir iyileştirme planı talep edilecek midir?
6. Ford Otosan'ın risk değerlendirmelerinde aşırı sıcak, nem, üretim hattının hızı, azalan çalışan sayısı, fiziksel iş yükü, kaynak ve boya bölümlerindeki ilave ısı ile koruyucu

48388

İskender Bayhan
İstanbul Milletvekili

Emek Partisi Genel Başkan Yardımcısı

kıyafet kullanımının birleşik etkileri değerlendirilmiş midir? Risk değerlendirmeleri sıcaklıkların ve üretim koşullarının değişmesine rağmen yenilenmemişse şirket yönetimi hakkında işlem yapılacaktır mıdır?

7. Montaj hatlarının 72 ve 98 saniyelik üretim hızları ile on dakikalık mola sürelerinin aşırı sıcak koşullarında işçi sağlığına etkisi Bakanlığınızca incelenecek midir? Güvenli çalışma koşulları sağlanıncaya kadar bant hızlarının düşürülmesi, dönüşümlü çalışma uygulanması, ücretli dinlenme molalarının artırılması ve gerekli sıcaklık eşiklerinde işçilerin herhangi bir ücret ve hak kaybına uğramadan çalışmanın durdurulması yönünde işlem yapacak mısınız?
8. Yeniköy ve Gölcük fabrikalarında 2024-2026 yılları arasında sıcak bitkinliği, bayılma, sıvı ve mineral kaybı, tansiyon, kalp-damar veya böbrek rahatsızlığı nedeniyle işyeri sağlık birimine ya da hastaneye başvuran işçi sayısı kaçtır? Aşırı sıcakların doğrudan veya dolaylı etkisiyle meydana gelen iş kazaları ve sağlık sorunları iş kazası veya meslek hastalığı şüphesi kapsamında SGK'ye bildirilmiş midir? İşyeri sağlık kayıtları ile SGK bildirimleri arasındaki olası uyumsuzluklar incelenecek midir?
9. İşçilere sürekli erişilebilir soğuk içme suyu, mineral ve elektrolit desteği, serin dinlenme alanları, sıcaklığa uyum programı ve sağlık gözetimi sağlanıp sağlanmadığı denetlenecek midir? İşyeri hekiminin ve iş güvenliği uzmanlarının sıcaklık ölçümlerine, onaylı deftere ve risk değerlendirmelerine hangi tespitleri kaydettiği incelenecek midir? Ölçüm yapılmadan "çalışma ortamının uygun olduğu" yönünde görüş verildiğinin belirlenmesi halinde ilgili iş sağlığı ve güvenliği profesyonelleri ile işveren hakkında hangi yaptırımlar uygulanacaktır?
10. İklim krizinin çalışma yaşamında yarattığı büyüyen tehlike karşısında; yapılan işin ağırlığı, nem, maruziyet süresi ve koruyucu kıyafet kullanımı temelinde bağlayıcı sıcaklık ve WBGT eşikleri belirleyen; eşiklerin aşılması halinde üretim hızının düşürülmesini, ücretli molaların artırılmasını ve gerektiğinde ücret kaybı olmaksızın çalışmanın durdurulmasını zorunlu kılan özel bir mevzuat düzenlemesi hazırlayacak mısınız? Bu çalışmanın takvimi nedir ve hazırlanma sürecine işçi sendikaları, meslek örgütleri ve işçi sağlığı alanında çalışan bağımsız uzmanlar dâhil edilecek midir?